

Disketten

DIS-Västs medlemstidning

Nr 2 År 2018

**Välkommen på vårmöte till
Skansen Kronan,
läs mer på sidan 16**

DIS-Väst

DISKETTEN, Medlemstidning för DIS-Väst en regionförening till DIS, Föreningen för datorhjälp i släktforskningen
Bankgiro: 314-2973
Org nr: 857208-8691
www.dis-vast.o.se
Adress:
c/o Ylva Amberntsson
Persikogatan 126, 426 56 Västra Frölunda
Tel. 031-29 01 86

Innehåll

Ordförande har ordet	2
Ny e-postadress?	2
Redaktörens spalt	3
Disketten som PDF	3
Släktforskningens dagar i Göteborg 17-18 mars 2018	4
Temakvällar teknik	4
Årsmötet den 17 februari 2018	5
Välkommen till en workshop om DNA	5
Ångbåtsexpeditionerna på Dalslands kanal Artikeln förstärker	6
Intressant om skogsfinnar på Sverigefinnarnas dag den 24 februari 2018	12
Kul med kartor	14
Viktig information om förbundsförsäkringen	14
Medlemsinformation	15
Vårmöte 2 2018-04-21 på Skansen Kronan i Göteborg	16

DISKETTEN

ISSN 1404-0387
Upplaga: 3 200 ex
Tryck: Göteborgstryckeriet
Ansvarig utgivare: Ylva Amberntsson
Redaktör: Christina Claeson
E-post: disketten@hotmail.com

Redaktionen förbehåller sig rätten att ändra eller lägga till i texterna. Tidningen redigeras i InDesign. Texterna mailas som Word-dokument eller som en textfil, bilder i jpg-format.
Omslagsbild: Christina Claesson.

Ordförande har ordet

Hej, alla släktforskar vänner.

I skrivande stund har vårdagjämningen passerat och sommartiden kommer till helgen. Men när man tittar ut är det som mitt i vintern, man längtar väldigt efter våren nu, men det har kommit lite fler snödroppar i rabatten så det finns hopp.

Här i Göteborg har det varit släkt-

forskningens dag på stadsbiblioteket i helgen mycket uppskattat.

Framåt har vi ett besök på Skansen Kronan i Göteborg, ska bli spännande att komma dit, om jag minns rätt var i där på besök när jag gick i skolan. Vi behöver denna gång ta lite betalt för omkostnader.

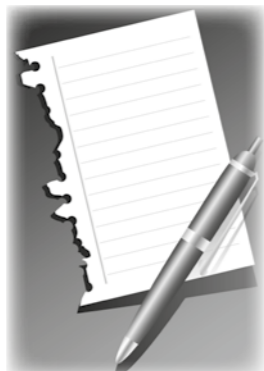
Själv ska jag i början på sommaren gå i pension, tror då att jag ska få lite mer tid att släktforska, som det är nu så är det som kommer i sista hand.

Önskar er alla en härlig vår och sommar. Vi kanske ses på Släktforskar-dagarna i Växjö, DIS-Väst kommer inte att ha någon monter där. Men vi ska åka dit och mingla och besöka föreläsningar m.m. så vi kan förkovra oss.

Hälsningar från er ordförande Ylva

Ny e-postadress?

Har du bytt e-postadress, eller är det så att din e-postbrevlåda är full? Då missar du viktig information från såväl Föreningen DIS och ifrån DIS-Väst. Det enklaste är att gå in här: <https://www.dis.se/sjalvservice-medlemmar> och logga in med ditt medlemsnummer och lösenord. Då kan du själv ändra dina uppgifter. Krånglar det? Kontakta Linköping på dis@dis.se eller ring dem på telefon: 013-14 90 43 måndag - torsdag 9-12, 13-15.

Manusstopp Disketten Nr 3 2018 meddelas på vår hemsida

Skickas till: disketten@hotmail.com

Hälsningar redaktören

Redaktörens spalt

Snö i mars tillhör inte direkt vanligheterna här i Göteborg, jag har hört att det kan missgynna förekomsten av fästingar, mördarsniglar och getingar vilket jag tackar för. Visst det är väldigt fint med all snö, ljust och fint, men halt! Nu ser det dock ut som om våren är på ingång, sommardag och påsken i antågande med ett par dagars ledighet. Jag ska försöka lyssna klart på den webbaserade DNA kursen från DNA-Academy under våren. Jakten på de okända anfäderna fortsätter. Min mammas morfars farfar, morfars morfar och morfars farfar är okända, Y-DNA test

till trots. Liten genpol i Finland, jo tack, jag märker det! Skulle det mot all förmodan regna i sommar finns ju att göra. Hoppas annars på en liten Växjöeffekt efter Släktforskar-dagarna i höst för att få lite fler kopplingar på farfars sida. Mer information här om arrangemanget.

<https://sfd2018.se/>

Disketten som PDF

Vad är nu detta? För att förkorta produktionstiden, minska kostnaderna en smula och spara på antalet träd så testar vi att ge ut detta nr av Disketten som en PDF. De arrangemang som vi gör nu i vår kommer med i denna tidning samt läggs ut på vår hemsida samt går ut till våra medlemmar i ett e-postutskick.

Hälsningar Styrelsen för DIS-Väst

Släktforskningens dagar I Göteborg 17-18 mars 2018

Stadsbiblioteket stod även i år för lokalerna uppe vid Götaplatsen. Tidningar, böcker och datorer skulle plockas upp och roll-upps dras upp, så där som det alltid är en kvart innan öppning. På agendan fanns en hel del föredrag bland annat om Disgen och Genney, men också LarsOlof Lööf som berättade om västsvenska sjömän och Svenska Ostindiska Kompaniet 1731-1813, Thorbjörn Wahlström och Thorulf Imselius som berättade om handledning i tolkning av gamla handskrifter, med flera intressanta föreläsare. Som alltid, gott om besökare vid borden hos utställarna och på föreläsningarna. På söndagen var DIS-Väst inte med men vi tog en promenad i det fina vårvädret och lyssnade på Lisbet Rodin och Niklas Hetzman, alltid lika intressant att höra om DNA och om ArkivDigital.

Christina Claeson och Kjell Croné

Temakvällar teknik

DIS-Väst har haft förmånen att ha haft två temakvällar om teknik i vår lokal i Mölndal. Anderz Hellgren som höll i kvällarna talade bland annat om vikten av säkerhetskopiering och vad som är och inte är lämpligt att spara i någon form av molntjänst. Till tröst för alla med en dator som slutat att fungera, det finns möjlighet att läsa informationen med hjälp av en adapter. Det som kan vara lite klurigt är att lokalisera var hårddisken är på en bärbar dator. I mitt fall satt den under tangentbordet, 20 skruvar senare och lite pill gick det att lossa hårddisken och använda adaptern. Åt själva datorn är nog inte mycket att göra, det är troligen skärmen som inte vill längre men att kunna få tillbaka sitt material är väldigt trevligt.

Årsmötet den 17 februari 2018

Redan dags igen? Ett år går verkligen väldigt fort! Efter sedvanliga årsmötesförhandlingar där Ylva Amberntsson omvaldes till ordförande och Aina Wallström valdes in i styrelsen och vi tackade av Hans Löfgren för hans tid i styrelsen och en välsmakande smörgåstårta med massor av smaskiga räkor på var det dags att lyssna på Staffan Bjerrhede, ordförande i Källeredes hembygdsförening som berättade om spännande människoöden. Nina Scenna till exempel född i Göteborg 1907, församlingsboken för Göteborgs Oscar Fredrik (O) AIIa:31 (1908-1917) förtäljer inte vem föräldrarna är. Nina, sedermera gift med Ivar Wahlgren, mamma till Hans Wahlgren, farmor till Pernilla Wahlgren vars son Benjamin vann den svenska Melodifestivalen här-omvecka, var med i ett antal svenska filmer från Swing it, magistern till Kulla-Gulla och Raskens.

Hembygdsföreningar kan vara en guldgruva för dig som släktforskar och passa på att besöka dem när tillfälle ges på <https://www.hembygd.se/>

finns förteckningar på de hembygdsföreningar som finns uppdelade regionvis.

Christina Claeson

Välkommen till en workshop om DNA

Lördagen den 28 april har du som har testat ditt Autosomala DNA (Family Finder) och fått tillbaka ett resultat möjlighet att arbeta med ditt material tillsammans med andra DNA-intresserade under handledning av Maria Brolin.

Workshopen pågår mellan klockan 11 och 15 och platsen är Mariagården (Pedagogen Park i Mölndal) adressen dit är: Prästgårdsgatan 26 Mölndal.

Det finns plats för max 30 deltagare.

Du behöver ha med dig din egen dator och gärna ett mobilt bredband för uppkopplingens skull.

Pris. 100 kr, betalas i samband med workshopen (Swish eller kontant)

Fika ingår

Anmälan senast den 20 april till anmalan@dis-vast.o.se

Ångbåtspostexpeditionerna på Dalslands kanal

Artikeln forstätter

Bilden från Övre slussen i Töcksfors. Denna del av kanalen räknas nu som en fortsättning på Dalslands kanal men ursprungligen hette denna övre delen Kanal AB Stora Lee- Östen och invigdes 1915. Stora Lee Östen-kanalen hade större dimensioner än de övriga kanalslussarna. Bredden var 4,2 m längden 30 m. Djupet var dock detsamma 1,80 m.

Ödvall Foto

Ångfartyget LAXEN

Ångfartyget LAXEN i bassinen mellan slussarna i Upperud 18/8 1896. Foto: Herman Ahlin.

Fraktsedel från Ångfartyget Laxen.

Laxen är den mest omskrivna av alla ångbåtar som innehaft ångbåtspostexpeditioner. Mycket därför att det var den första ångbåten i Sverige att ha postexpedition ombord,

Det var också den enda båten att på försök ha expedition år 1869. Laxen var en av de första ångbåtarna på Dalslands kanal, och besiktningsfartyg på kanalen 25-29 juni 1868. Hon användes också vid den officiella invigningen av Dalslands kanal 19 och

20 september 1868, då bl.a Carl XV m.fl. betydande personer gick ombord på Laxen i Upperud.

Laxen byggdes år 1867 på Lindholmens varv i Göteborg, reg. nr. 2744. Hon byggdes av järn, 61 brt, dräktigheten 47 nettoregister ton, längden var 75 fot, bredden 13 fot 8 tum, djupgåendet var 1,5 meter. Ångmaskinen med en styrka på 15 Hkr, gav Laxen en hastighet av 8 knop.

Laxen hade herrsalong för 10 personer, damsalong för 6 personer samt en gemensam salong för 4 personer. Kaptenen hade egen salong och sovhytt. Besättningen bestod av 6 man som bodde i fören. Det fanns också en expeditionshytt, en hytt för restauratrisen, postkontor och en "vinkällare". År 1871 redovisade Laxen 17374 tombuteljer och betecknades som en "flytande" krog. Det var inte helt ovanligt att männen gick på Laxen vid en sluss, och leddes hem av fruarna några slussar längre fram efter kanalen. Kontraktet mellan Kungliga Generalpoststyrelsen och rederiet för ångfartyget Laxen, är under tecknat av Wilhelm Roos i Stockholm den 9 september 1869. Samt rederiet för Laxen i Billingsfors den 27 september 1869. Rederiet förband sig att en gång i veckan fram och åter, underhålla postförbindelsen mellan Göteborg-Wenersborg-Strand. Detta kontrakt upphörde 1879 och nytt kontrakt tecknades den 31/5 1880. Restiden med ångare från Göteborg till Köpmannebro var ca 12-15 timmar och från Köpmannebro till Strand ca 15-17 timmar. I listan

Norman gratuleras här till sitt 70-års-jubiläum av...
Lydian Johansson & Co.

nedan, då klarering gjordes vid Köpmannebro innebär det att avgång från Göteborg gjordes dagen före den här angivna. Turerna från 1870 tom 1879 var enligt följande:

1870

Måndag 25/4 Göteborg – Töcksfors
Torsdag 28/4 Töcksfors – Göteborg
Söndag 1/5 Göteborg – Strand
Onsdag 4/5 Strand – Göteborg
Söndag 8/5 Göteborg – Strand
Onsdag 11/5 Strand – Göteborg
Lördag 14/5 Göteborg – Strand
Onsdag 18/5 Strand – Göteborg
Lördag 21/5 Göteborg – Strand

Och så vidare till och med Tisdag den 6/12 då sista resan för säsongen gjordes från Strand till Göteborg.

1871

Under tiden 17/4 (Måndag) till och med Tisdagen 2/5 gick Laxen Göteborg – Billingsfors – Göteborg.
Följande datum klarerade Laxen vid Köpmannebro (första slussen i Dalslands Kanal).
Lördag 6/5 Göteborg – Strand
Onsdag 10/5 Strand – Göteborg
Lördag 13/5 Göteborg – Strand
Onsdag 17/5 Strand – Göteborg
Lördag 20/5 Göteborg – Strand
Tisdag 23/5 Strand – Göteborg
Söndag 27/5 Göteborg – Strand
Tisdag 30/5 Strand – Göteborg
Söndag 3/6 Göteborg – Strand

Och så vidare till och med Fredag 24/11 när sista resan för säsongen gjordes från Strand till Göteborg

1872

Vid Köpmannebro klarerade Laxen första resan för säsongen, Göteborg – Strand, Söndagen 21/4. Den sista resan för säsongen klarerades Söndagen 5/10, då resan gjordes från Strand till Skeppgårds slip. Troligen uppehölls trafiken från 5/10 till och med 26/11 (klarerad vid Vänersborg) av ångfartyget Kallsbo. Laxen och Kallsbo hade lika styrka på ångmaskinen, dvs 15 Hkr. Kallsbo var byggd av furu på järnspant, 36 netto registerton, djupgående 2,4 meter. Enligt uppgifter från år 1889 var C. Nilsson, Solvik, redare.

1873

Laxen klarerade vid Köpmannebro första resan för säsongen Göteborg – Strand, Måndagen 21/4 och den sista resan från Strand till Göteborg lördagen 20/9.

1874

Onsdagen den 6/5 klarerade Laxen säsongens första resa från Göteborg till Strand vid Köpmannebro. Sista resan för säsongen klarerades lördagen den 12/9, då resan gjordes från Strand till Göteborg.

1875

Säsongens första resa från Göteborg till Strand klarerades vid Köpmannebro måndagen den 10/5. Sista resan för säsongen från Strand till Göteborg, klarerades vid Köpmannebro torsdagen den 9/9.

1876

Dessa datum gäller säkerligen klarering vid Köpmannebro.

Måndag 8/5 Göteborg – Strand
Torsdag 11/5 Strand – Göteborg
Måndag 15/5 Göteborg – Strand
Torsdag 18/5 Strand – Göteborg
Måndag 22/5 Göteborg – Strand
Torsdag 25/5 Strand – Göteborg

Ångfartyget till Hälvö och Hälvö-Bingsfors vid Strömdet vid Dalslands Kanal 100 år. Postbefordrad med konstlöst Stekblom till Hälvö och Hälvö-Bingsfors.

Datumuppgifter vid klarering vid Köpmannebro är följande:

Måndag 13/5 Göteborg – Strand
Torsdag 16/5 Strand – Vänersborg
Fredag 17/5 Vänersborg – Strand
Söndag 19/5 Strand – Vänersborg
Måndag 20/5 Vänersborg – Strand
Torsdag 23/5 Strand – Vänersborg
Fredag 24/5 Vänersborg – Strand
Söndag 26/5 Strand – Vänersborg
Måndag 27/5 Vänersborg – Strand
Torsdag 30/5 Strand – Vänersborg
Fredag 31/5 Vänersborg – Strand
Mönstret för fortsatta turerna är lika till och med Torsdagen den 19/9, då sista resan för säsongen gjordes från Strand till Göteborg

1877

Dessa datum klarerade Laxen vid Köpmannebro.

Måndag 28/5 Göteborg – Strand
Torsdag 31/5 Strand – Göteborg
Måndag 4/6 Göteborg – Strand
Torsdag 7/6 Strand – Göteborg
Måndag 11/6 Göteborg – Vestra Ed
Torsdag 14/6 Strand – Göteborg
Måndag 18/6 Göteborg – Strand
Torsdag 21/6 Strand – Göteborg
Måndag 25/6 Göteborg – Strand
Torsdag 28/6 Strand – Vänersborg
Fredag 29/6 Vänersborg – Strand
Söndag 1/7 Strand – Vänersborg
Måndag 2/7 Vänersborg – Strand
Torsdag 5/7 Strand – Vänersborg
Fredag 6/7 Vänersborg – Strand
Och så vidare tills sista resan för säsongen gjordes från Strand till Göteborg Söndagen den 16/9.

Klarering vid Köpmannebro gjordes följande datum.

Måndag 19/5 Göteborg – Strand
Torsdag 22/5 Strand – Vänersborg
Fredag 23/5 Vänersborg – Strand
Söndag 25/5 Strand – Vänersborg
Måndag 26/5 Vänersborg – Strand
Torsdag 29/5 Strand – Vänersborg
Fredag 30/5 Vänersborg – Strand
Söndag 1/6 Strand – Vänersborg
Måndag 2/6 Vänersborg – Strand
Torsdag 5/6 Strand – Vänersborg
Fredag 6/6 Vänersborg – Strand
Söndag 8/6 Strand – Vänersborg
Måndag 9/6 Vänersborg – Strand
Torsdag 12/6 Strand – Vänersborg
Fredag 13/6 Vänersborg – Strand
Söndag 15/6 Strand – Vänersborg
Måndag 17/6 Vänersborg – Strand
Torsdag 19/6 Strand – Vänersborg
Fredag 20/6 Vänersborg – Strand
Söndag 22/6 Strand – Vänersborg
Måndag 23/6 Vänersborg – Strand
Torsdag 26/6 Strand – Vänersborg
Fredag 27/6 Vänersborg – Strand
Söndag 29/6 Strand – Vänersborg
Måndag 30/6 Vänersborg – Strand
Torsdag 3/7 Strand – Vänersborg
Fredag 4/7 Vänersborg – Strand
Samma turmönster fortsätter till och med Söndagen den 7/9 då sista resan för säsongen gjordes från Strand till Göteborg.

Flitig brevväxling förekom, som till exempel år 1880, mellan postexpeditionen i Årjäng, Postinspektionen i Westra distriktet och Kungliga Generalpoststyrelsen, enligt följande:

Westra distriktet och Kungliga Generalpoststyrelsen, enligt följande:

12.7.1880. Till Postexpeditionen i Årjäng.

Angående postbefordring till och från Strands poststation med ångaren "Laxen" samt om posternas transporterande mellan stationen och Sunds färjeställe.

I skrivelse den 6 dennes har det till Kungliga Generalpoststyrelsen insänt anmälan av postföreståndaren i Strand, därom, att ångaren "Laxen", som underhåller regelbunden förbindelse å linjen Köpmannebro - Ed, på sina resor från Ed medför till Strands poststation adresserade försändelser, vilka från fartyget avlämnas vid det omkring 0,3 mil från stationen belägna Sunds färjeställe och har bemälda poststationsföreståndaren tillika gjort förfrågan, dels huruvida nämnda ångfartyg jämväl bör anlitas för befordran av post från Strand, dels och huru och genom vilkens försorg posternas transporterande fram och åter mellan Sunds färjeställe och Strands poststation skall verkställas.

Med anledning härav meddelas det härigenom för vederbörande föreståndare, att postbefordran till och från Strands poststation med ifrågasvarande lägenhet tills vidare icke bör äga rum, såvida ej posttransporten mellan poststationen och Sunds färjeställe kan bli verkställd mot en gottgörelse icke överstigande 25 öre för var dubbel transport, nämt fram och åter; böra det, för den skull söka med postföreståndaren i Strand eller annan lämplig person träffa avtal om besörjande på berörda villkor under seglationstiden av dylik posttransport, fram och åter, mellan nämnda ställen, samt, så fort ske kan till K. S. inkomma med anmälan om utgång av detta uppdrag.

Roos / Friman

Exp. 17.7.1880

23.7.80. Till Postinspektionen i Westra distriktet.

Angående utbetalande av ersättning för posttransporten mellan ångfartyget "Laxens" tilläggningsplats Lee och Eds poststation.

Sedan det i skrivelse den 18 dennes anmält att postförande ångfartyget "Laxens" tilläggningsplats Lee är belägen så långt från Eds poststation, eller enligt uppgift 3 kilometer, att särskild posttransport måste anordnas mellan dessa ställen, samt hemställt att till poststationen i Ed, vilken erbjudit sig ombesörja för berörda posttransporten finge utbetalas en av honom härför fordrad ersättning av sjuttiofem öre för var dylik transport, har Kungliga Generalpoststyrelsen funnit skäligt medgiva, att må det till bemälda posttjänsteman, såsom ersättning för ifrågasvarande posttransporter efter seglationstidens slut utbetalas och med bifogande av behörigt kvitto samt med återopande av denna K.S. Skrivelse, i räkenskaper avföra ett belopp av sjuttiofem öre var fullbordad tur fram och åter, eller så länge transportererna förekomma tre ggr i veckan sammanlagt två kronor tjugofem öre för var hel vecka.

Roos / Hjort

Exp. 28.7.1880

Vanligtvis avgick Laxen från Göteborg på söndagar och återkom på fredagar. Ersättningen var 50 kr per år från 1869 tom 1879.

Enligt kontraktet från 31/5 1880 var ersättningen 100 kr per år. Förmodligen ansåg rederiet att ersättningen var för låg, och kontraktet sades formellt upp 31/12 1880. Ett nytt kontrakt upprättades 24/5 1880 !! men då var ersättningen ändrad till 60 kr per månad. Troligen fick rederiet ersättningen ändrad retroaktivt.

Stämpeltyperna var: Dalslands Kanal (1869-1870) normalstämpel, typ 10. Som Ångbåtspost tillhör den

enligt "Handbok över Svenska Post och makuleringsstämplar 1685-1951", (tryckt 1952), ångbåtspost 1, dvs stämpel med båtens namn, eller sträckan graverad, istället för ett ÅBXP nummer.

Första turen för säsongen 1870 gjordes den 25 april från Göteborg till Töcksfors. Från 1 maj gick hon den kontrakterade ruten Göteborg-Strand-Göteborg. Sista resan för säsongen 1870 gjordes den 6 december till Göteborg. Alla de av postkontoret i Wenersborg tillhandahållna saker för att kunna ombesörja ångbåtspostexpeditionen, lämnades då in till postkontoret då Laxen passerade Wenersborg. Stampen med datomet 6/12 1870 hamnade på Postmuseum i Stockholm. Det finns känd avstämpling på frimärke från den 6/12 1870 (blå färg) och en försändelse med samma datum, med svart stämpelfärg.

Laxen var i trafik till 31 augusti 1896. Enligt köpebrev daterat 9 Juni 1898, såldes Laxen av Johannes Andersson i Buterud till Chr. Bjelland & co i Stavanger. Där användes Laxen som ångrälare och bogserbåt/passagerarångare. 1920 var hon motorbåt och 1923 blev hon pråm.

Redare har varit: J. W. Waern, Baldersnäs; A.W Waern, Baldersnäs; A. Låftman, Billingsfors, Billingsfors Bolag; Billingsfors Bolag, Billingsfors; Dalslands Kanal AB,

Joh. Andersson, Buterud.

Kaptenerna under åren var: G. Hjärne t.o.m 1/8 1873. Från 5/8 1873 J. M. Lagervall,

senare C. J Carlsson, H. Eiserman och K.K Swahn.

Adolf Ahlin

Adolf Ahlin, var Kanalkamrer för Dalslands Kanal AB, från kanalens öppnande år 1868 till år 1906, då han efterträddes av sin son, den duktige fotografen, Herman Ahlin. Det är till Adolf Ahlin som de flesta breven stämplade med "DALSLANDS KANAL"-stämpeln är adresserade. Fotograf: Janne Ahlin, Juli 1900.

Table with the title 'DALSLANDS KANAL' and 'LAXEN', listing passenger fares and schedules between Göteborg and Töcksfors. It includes sections for 'Resanväsning', 'BANTÅG', and 'ÅNGFARTS'.

Tidtabell för Laxen under tiden 1 juni t.o.m 1 september 1895

DALSLANDS KANAL 4/9 1869.

Stampen DALSLANDS KANAL, här med datomet 12/6 1870, samt avtryck av densamma. Finns på Postmuseum i Stockholm.

Ångfartyget NORDMARKEN på ingång till slussen i Gustafsfors från sjön Lelängen den 2/6 1916. Foto: Herrman Ahlin.

NORDMARKEN byggdes på Tor-skogs varv i Lödöse, reg. nr. 4002. Längden var 20,97 meter, bredden 4,05 meter och djupgåendet var 1,7 meter. Styrkan på ångmaskinen var 62 ihk, och 83 bruttoton. Hon levererades 2 maj 1902 och då var faktiskt kontraktet angående ångbåtspost-expedition redan klart. Det skrevs den 22 april 1902. Stämpeln ÅBXP 102 var normalstämpel 16, ÅBXP typ II och användes 1902–1927. År 1930 såldes Nordmarken till Rederi AB Ringsö och gick några år i Mälaren med namnet Ringsö. 1935 blev hon gruspräm och 1961 skrotades hon vid skrotkajen i Västerås.

Mer om ångbåtsexpeditioner finns i den fullständiga artikeln på <http://www.hembygdsfilateli.se/>

Biljett från Ångaren NORDMARKEN till första klass. Målerad 8/8 1921.

Intressant om skogsfinnar på Sverige- finnarnas dag den 24 februari 2018

Monica Öhrn, foto Christina Claeson

En ledig helg, vad passar då bättre än lite släktforskning! Denna gång var det en temadag som Göteborgsregionens Släktforskare hade anordnat med Monica Örn som föredragshållare. Skogsfinnar är det många av oss som har i släkträderna, många är de, och släktnamn hade det många gånger de, tack och lov skulle vilja säga för förnamnen är bland annat Mats, Simon, Valborg och Thomas. Tänk vad många Matssöner och -döttrar dessa släkter har genererat som hade varit svåra att hålla isär utan efternamnet som många gånger. Tack vare forskare sin Carl Axel Gottlund har det gått att få en överblick över de människor som kom från Savolax i Finland på 1500-talet. Området Savolax ligger mitt emellan Jyväskylä och Kuopio och den ryska gränsen i öster är inte allt för långt bort. Det var ifrån detta område som många flyttade ifrån med löfte om ett antal skattefria år i den västra delen av landet, för det var ju fortfarande ett rike. Många av de som flyttade hamnade i Dalarna och Värmland. En del av dem hade inte ett helt fläckfritt förflutet, en och annan rymling ifrån krigstjänst fanns ibland de som flyttade. De ständiga krigen mellan Sverige och Ryssland krävde mycket folk till armen och många var de som dog i strid, eller

sjukdomar, vilket var betydligt vanligare.

De som nu kom till den andra sidan av det svenska riket fick kämpa hård för att klara sig. Stora arealer skogsmark användes till svedjebruk för att kunna få odlingsbar mark bland all skog. Det var ett slitsamt liv och inte alla såg med blida ögon på dessa nybyggare som kom österifrån. För den som åkt inlandsbanan och passerat Orsa finnmark kanske kan dra sig till minnes det kompakta in-slaget av skog, skog och åter skog. I de här områdena vandrade Carl Axel Gottlund omkring och skrev ner vilka som bodde var och skrev ner människornas berättelser. Dagböckerna som skrevs för tvåhundra år sedan är en fascinerande beskrivning av deras vardagsliv. Utöver Dalarna och Värmland så hamnade många av dem i Norge och i Västmanland. Carl Axel Gottlund som då var en student och prästson från Jokkas i Savolax men som vid den här tiden studerade i Uppsala vandrade omkring och beskrev sina upplevelser i dagböckerna som nu finns i tryck.

Den version som jag läst i är en fak-similupplaga ifrån 2016 utgiven av Bosse Westling ifrån Köping, West-

ling, kanske att någon reagerar på efternamnet, det är så att en annan, kanske mer känd Westling, Prins Daniel har skogsfinnskt påbrå ifrån Svertnäs utanför Falun. Fler kända namn med skogsfinnskt blod i ådrorna är bland annat Björn Skifs och Sven-Göran Eriksson.

Om det nu är så att det dyker upp finländska namn i kyrkoböckerna på den ort som du forskar i så kan det vara en spännande upptäcktsfärd att se hur det hänger ihop. För många av dem gifte sig med andra skogsfinnar, och de som nu kan sitt DNA har här ett antal anförluster och en ganska begränsad genpool att förhålla sig till. En titt i det skogsfinska DNA projektet visar på att väldigt många av är med i gruppen har I- R- och N- som ett led i sin haplogrupp på fädernet. Det kan vara av värde att kika i dessa listor även om du inte har möjlighet att själv ta ett y-DNA test för en och annan ättling till dessa personer kanske finns i ditt eget släkträd. All information om det skogsfinska släktterna var väldigt intressant och efter en tallrik välsmakande korvsoppa var det dags att ge sig ut i vintervädret.

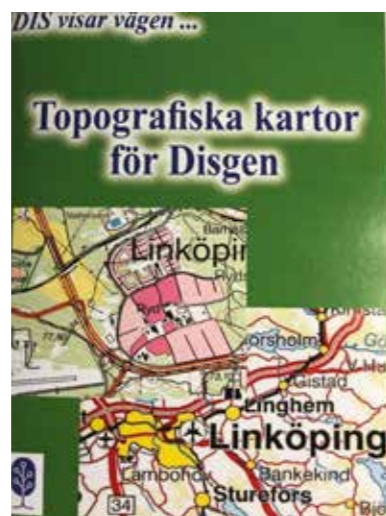
Christina Claeson

Korvsoppa. Foto Christina Claeson

Kul med kartor

Jo det är roligt med kartor, min vän-använda kartbok från grundskolan skapade ett intresse för kartor. I orienteringen i skolan var det också bra att kunna läsa kartorna, jag lyckades väl så där kan jag säga, fördelen var att de var väldigt detaljrika och bra. 1:15.000 eller 1:10.000 så mycket detaljer kanske vi som släkttforskar inte behöver men all information som kan skrivas in i en karta är intressant. I Disgen går det att använda olika sorters kartor, dels de som är framtagna speciellt för Disgen eller så går det att leta upp en kartdel på Lantmäteriet och anpassa den så den går att lägga in i ett lager ovanpå en annan karta för att kunna se och förundras över historiens förändringar. Eller varför inte gå in på <https://riksarkivet.se/geometriska> och läs och se på Sveriges äldsta storskaliga kartor. Observera att här står det att "Samtliga kartbilder tillhör Riksarkivet. Bilderna får inte kopieras,

publiceras eller spridas vidare utan tillstånd" men kika kan man ju göra! Det är så häftigt att se något som är gjort i början på 1600-talet med datorns hjälp, här kan man snacka om en tidsmaskin. För dig som gillar kartor har Föreningen DIS tagit fram en samlings-

usb med olika topografiska kartor för Disgen. Enkelt att ladda in just det kartområde du är intresserad av och den platta usb-pinnen tar liten plats i bokhyllan. Om kartor i Disgen finns en hel del skrivet på denna sida <https://www.dis.se/kartkurs-disgen>

Foto Ylva Amberntsson

FADDRAR

DISGEN
Christina Claeson
Göteborg
Tel 031-15 95 38 (kv)
ch_claeson@hotmail.com

Hans Nyman
Sjömarken
Tel 033-25 40 75
hansnyman@telia.com

Tomas Johansson
Svenljunga,
Tel 0325-136 31, 0705-42 43 28
tomasgh@live.se

Disgen för Linux
Roy Johansson
Götene
Tel 0511-580 20, 0709-70 61 70
roykleva@gotinet.com

DISBYTOMBUD

Hans Vappula
Källhagsgatan 47 3A, 507 60 Borås
Tel 0702-62 51 16
hans.vappula@gmail.com

Charlotte Börjesson
Tenorgatan 8, 421 38 Västra Frölunda
Tel 031-47 80 93
charlotte.borjesson@telia.com

MIN SLÄKT

Kjell Croné
Göteborg
Tel 031-15 95 38 (kvällstid)
crone.kjell@gmail.com

Annelie Lindgren Kedehag
Bollebygd
Tel 0739-77 83 88 (kvällstid)
petared@gmail.com

HEDERSMEDLEMMAR

Bertil Magnusson, PARTILLE,
Björn Molin, VÄSTRA FRÖLUNDA
Ingrid Länestad, VÄSTRA FRÖLUNDA
Jan-Åke Thorsell, VÄSTRA FRÖLUNDA
Ulla-Britt Wallgren, KINNA
Kjell Weber, TORSLANDA
Charlotte Börjesson, VÄSTRA FRÖLUNDA
Kent Lundvall, UDDEVALLA
Eivor Strandefjord, KUNGSBACKA

MEDLEMSINFORMATION

Ordf.: Ylva Amberntsson,
Persikogatan 126, 426 56 Västra Frölunda
Tel 031-29 01 86, ylvam55@gmail.com

V.Ordf.: Karin Nirvander,
Askims Domarringsväg 210, 436 38 Askim
Tel 0705-28 49 93, k.nirvander@hotmail.se

Kassör: Ann Helen Lindström
Eklanda Bäck 3, 431 49 Mölndal
Tel 0707-79 68 50
ann-helen.lindstrom@hotmail.com

Sekr.: Martin Johnsson
Skealyckan 2, 439 65 Stråvalla
Tel 0340-65 00 96, martin@ekmi.se

Ledamöter
Kjell Croné
Odinsgatan 20 B, 411 03 Göteborg
Tel 031-15 95 38 (kvällstid)
crone.kjell@gmail.com

Christina Claeson
Odinsgatan 20 B 3 tr, 411 03 Göteborg,
Tel 031-15 95 38 (kvällstid)
ch_claeson@hotmail.com

Ing-Britt Olsson
Grevebergsgatan 11D, 426 56 Västra Frölunda
Tel 031-47 02 22, 0708-71 53 33
ingbritt.m.olsson@gmail.com

Aina Wallström
Louisa Ströms väg 6, 427 38 Billdal
aina@wennewall.se

Kristina Andersson
Kvibergsvägen 7, 531 97 Lidköping
Tel 0510-270 93, foreningar.kristina@gmail.com

Suppleanter
Jonny Holm
Lilla Fridhemsgatan 2, 414 73 Göteborg
Tel 031-12 55 36, jodoff@gmail.com

Revisorer:
Margareta Lund
Sveagatan 41, 441 32 Alingsås
Tel 0322-63 73 57

Lena Sundberg
Beryllgatan 18, 426 52 Västra Frölunda
Tel 031-29 48 18

Revisorsuppleant
Lennart Larsson
Tel 031-93 33 70

Valberedningen
Einar Gustafsson
Hästeviksgången 3, 426 71 Västra Frölunda
Tel 031-29 57 31

Redaktionsråd
Christina Claeson
Odinsgatan 20 B 3 tr, 411 03 Göteborg
Tel 031-15 95 38

Medlemsregister och ansvarig utgivare
Disketten:
Ylva Amberntsson
Persikogatan 126, 426 56 Västra Frölunda

Webbansvarig:
Christina Claeson

Vårmöte 2 2018-04-21 på Skansen Kronan i Göteborg

Guidad rundvandring på Skansen Kronan med Matz Thuresson.

Vi börjar kl. 10:30 och efter guidningen blir det fika. Efter detta kommer Matz att hålla sitt föredrag om "Brott och Straff" i historisk tid. Kostnad för detta unika tillfälle blir 100 kr per person som antingen kan erläggas med Swish eller kontant betalning vid ankomst. Meddela intresse och antalet deltagare till anmalan@dis-vast.o.se

senast den 12/4 (begränsat antal deltagare).

